

Proinnowacyjne otoczenie biznesu na Dolnym Śląsku. Jak odnieść strategiczny sukces.

**5 października 2018 roku
Wrocław**

Cezary Przybylski
Marszałek Województwa Dolnośląskiego

- Jak pokazują badania Eurostatu Dolny Śląsk jest liderem Unii Europejskiej pod względem wzrostu zatrudnienia. Wyprzedziliśmy 276 regionów UE. Tak szybki rozwój Dolnego Śląska jest możliwy dzięki dobrej współpracy samorządu województwa, samorządów lokalnych, biznesu oraz uczelni wyższych i szkół zawodowych. Ta współpraca pozwala przedsiębiorcom dobrze zaplanować swój biznes, znaleźć wsparcie samorządów przy lokowaniu inwestycji, a także wysoko wykwalifikowanych pracowników na terenie naszego regionu. Samorząd Województwa Dolnośląskiego wspiera przedsiębiorców poprzez swoje instytucje. Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej, Dolnośląski Park Innowacji i Nauki, Dolnośląski Fundusz Rozwoju oraz Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy oferują całą gamę narzędzi i programów wsparcia biznesu w postaci dotacji i pożyczek, a także specjalistycznych kursów i szkoleń. Zależy nam by rodzime firmy

inwestowały w nowe technologie, dlatego wspieramy innowacyjność i nowatorskie pomysły Dolnoślązaków. We wrześniu br. DFR Inwestycje – spółka córka Dolnośląskiego Funduszu Rozwoju - instytucji samorządu województwa, podpisała umowę inwestycyjną z biotechnologiczną spółką Bioavlee – Wrocławskim start-upem. Bioavlee jest firmą tworzącą własne urządzenia na rynek laboratoryjny. Dzięki innowacyjnym konstrukcjom i własnym patentom, które oferuje start-up, praca w laboratoriach staje się dokładniejsza, szybsza, tańsza i prostsza. Dzięki podpisanej umowie Bioavlee otrzymało wsparcie na inwestycje w wysokości 2 mln zł, a DFR-Inwestycje stał się jej udziałowcem. To tylko wybrane przykłady wsparcia jakiego Województwo Dolnośląskie udziela przedsiębiorcom z regionu. Chcemy by nasze województwo było nie tylko europejskim liderem pod względem miejsc pracy, ale także nowoczesnych rozwiązań i technologii.

Renata Granowska
Dyrektor Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej

Wspieramy innowacyjny rozwój Dolnego Śląska

Na Dolnym Śląsku mamy zarówno nowoczesne przedsiębiorstwa, środowisko naukowe, jak i przykłady łączenia nauki z biznesem, mamy też wyznaczone inteligentne specjalizacje w wybranych obszarach. Zależy nam na rozwoju innowacyjnych firm, nowych technologii. Dotacjami wspieramy nową jakość kultury innowacyjnej - odchodzimy od absorpcji innowacji, na rzecz tworzenia warunków dla własnych badań naukowych, na rzecz tworzenia działów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach. Ważne jest zarówno tworzenie mechanizmów transferu wiedzy i wyników badań naukowych do przemysłu jak i komercjalizacja nowatorskich rozwiązań i usług kreowanych przez przedsiębiorców. Rozwój przedsiębiorstw i ich unowocześniana oferta gwarantuje im dobrą pozycję rynkową, miejsca pracy jak również rynek zbytu. Unowocześnianie procesów produkcyjnych, usług wiąże się wielokrotnie z procesem badawczym. Nie wszystkie przedsiębiorstwa posiadają własne zaplecze badawczo-rozwojowe, stąd też ważny jest rozwój instytucji, które posiadają kompetencje technologiczne i umiejętności biznesowe, w których jest odpowiednie zaplecze badawcze, zarówno te infrastrukturalne jak i osobowe.

Działalność B+R to badania, inwestycje w działy badawcze, komercjalizacja wynalazków

WDolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej wsparcie otrzymują projekty przedsiębiorstw chcących podjąć działania, które zapewnią lepsze dostosowanie prac badawczych do potrzeb rynku, pobudzą popyt na innowacje. Dotacjami na prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych wspierane są także konsorcja naukowo-przemysłowe. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest powstanie w ramach projektu innowacji produktowej lub procesowej. Dofinansowanie można otrzymać zarówno na prowadzenie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, na innowacje technologiczne, jak i na wdrożenie wyników B+R, technologii, na opracowanie linii pilotażowych, czy też opracowanie demonstracyjnych prototypów. Dodatkowo, dzięki dotacjom można także ocenić potencjał komercyjny projektu. W aktualnym konkursie czekamy na projekty polegające na wdrożeniu wyników B+R przedsiębiorstwa, czyli ich komercjalizację. Jest to pierwszy konkurs w DIP o takim profilu dotacyjnym. W tym przypadku nowe technologie, procesy, produkty, a także usługi, muszą wynikać z wcześniej przeprowadzonych prac badawczo – rozwojowych.

Zwiększenie międzynarodowej ekspansji sektora MŚP

Umiejscowienie firmy to zawsze ogromna szansa jej rozwoju. Konkursy w DIP na dofinansowanie internacjonalizacji MŚP mają na celu podniesienie ich konkurencyjności, wzmocnienie powiązań handlowych z zagranicą co ostatecznie wpływa na powiększenie potencjalnych rynków zbytu. Proces umiejscowienia związany jest z obraną przez firmę strategią marketingową, czy też planem rozwoju eksportu. Zależy nam na rozwoju firm o globalnym zasięgu.

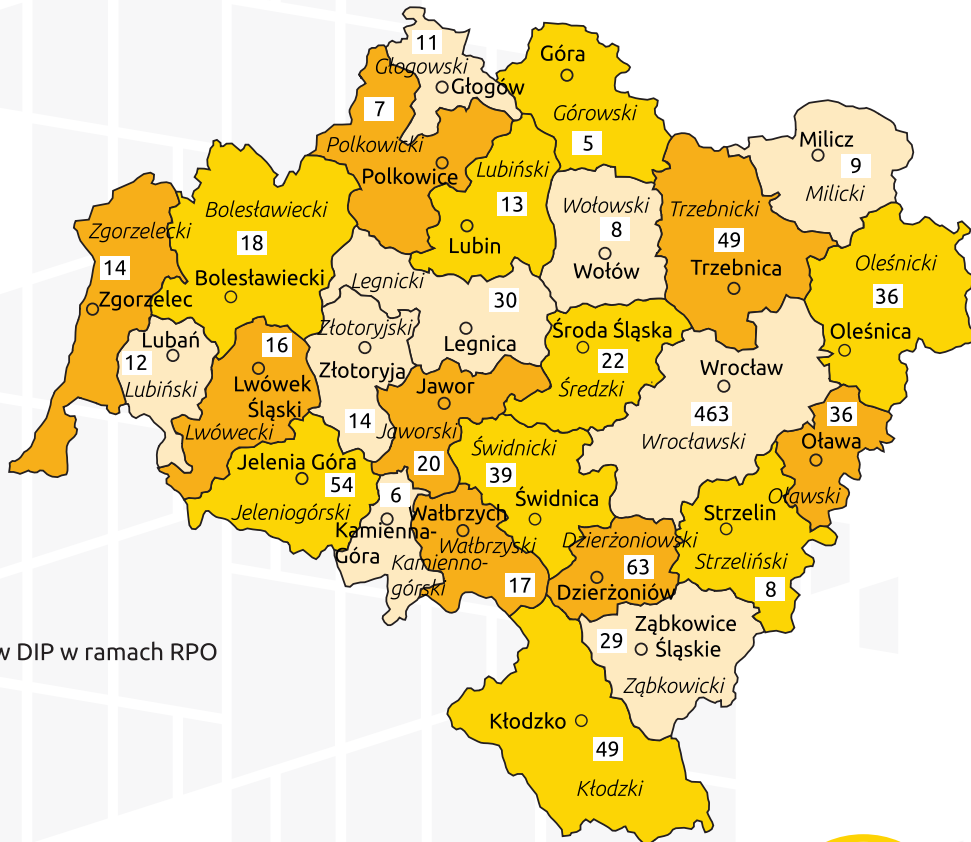
Dotacje na proinnowacyjne otoczenie biznesu

Bezpośrednimi beneficjentami dotacji są także samorządy, uczelnie, a także lokalne grupy działania. Dotacje są przeznaczane na przygotowanie terenów inwestycyjnych, na tworzenie profesjonalnych laboratoriów, na infrastrukturę i środki trwałe niezbędne do prowadzenia na tych terenach działalności gospodarczej. Do tej pory te inwestycje zostały zasilone dotacjami na kwotę ponad 220,6 mln zł. Poprzez beneficjentów jakim są IOB przekazywane są przedsiębiorcom także bony na innowacje oraz granty na doradztwo. Jest to program, który ma ożywić

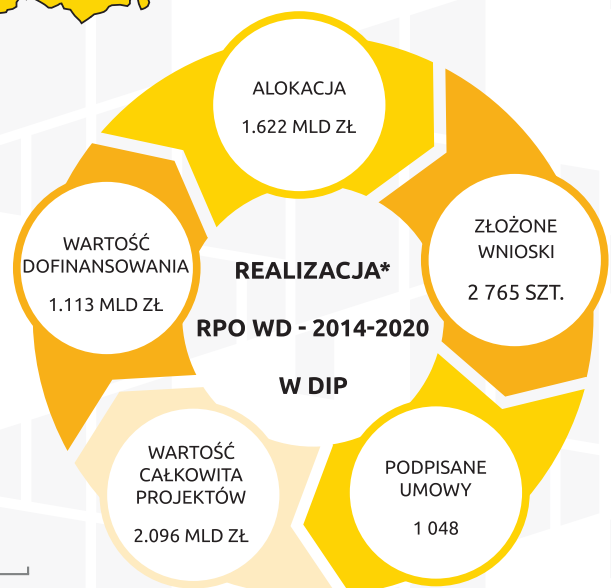
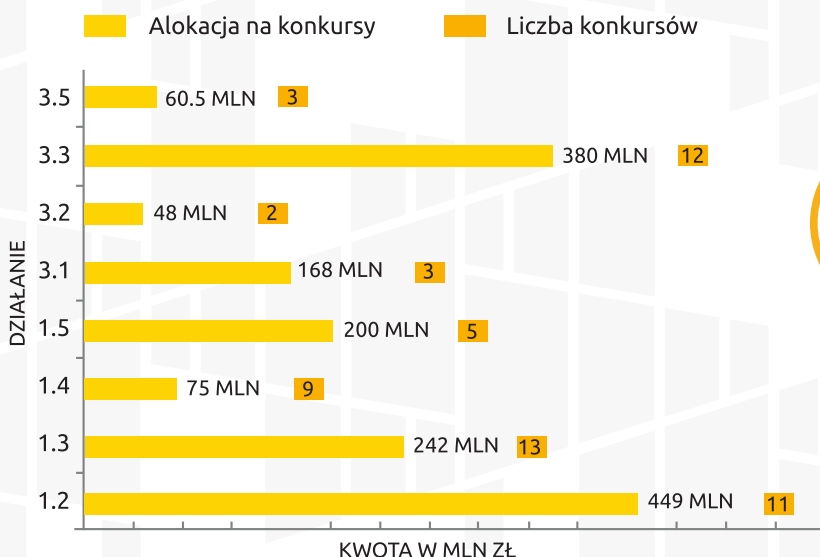
współpracę pomiędzy dolnośląskimi przedsiębiorstwami i instytucjami naukowymi. Ponad 70,7 mln zł jest przeznaczonych na realizację tych projektów. Wsparcie daje przedsiębiorcom możliwość zakupu usługi doradczej lub usług polegających na opracowaniu lub znaczącym ulepszeniu oferowanego wyrobu, usługi, technologii, czy też nowego projektu wzorniczego.

Biznes wspierają także instrumenty zwrotne

To ważne źródło wsparcia nowych inwestycji. Instrumenty zwrotne, są niskooprocentowaną pożyczką z której może skorzystać każdy przedsiębiorca sektora MŚP. Dolny Śląsk jest regionem, który spośród wszystkich województw współpracujących z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, wdroży najwięcej środków w ramach instrumentów zwrotnych. Samo wsparcie unijne wyniesie prawie 643 mln zł. Opierając się na dotychczasowym doświadczeniu, analizach, obserwujemy wśród przedsiębiorców coraz większą skłonność do korzystania z tych możliwości finansowania swojej działalności. Jestem przekonana, że dzięki zastosowaniu niskooprocentowanych pożyczek i łatwiejszemu dostępowi będzie wzrastała wśród przedsiębiorców konkurencyjność, płynność finansowa i skłonność do inwestowania.

*Umowy podpisane w DIP w ramach RPO WD 2014-2020

*STAN NA 20 WRZEŚNIA 2018

Iwona Krawczyk
Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego

- Szanowni Państwo, Dolny Śląsk rozwija się i pięknieje. Dzieje się to wysiłkiem tysięcy ludzi: przedsiębiorców, społeczników i samorządowców. Postęp, w tym postęp gospodarczy możemy zobaczyć w każdym miejscu naszego regionu. Cieszę się, że mogę to obserwować i wpływać na kierunki rozwoju poprzez aktywną pracę w Zarządzie Województwa Dolnośląskiego. Z radością obserwuję, jak wykorzystujemy szansę na rozwój, budowę potencjału i konkurencyjności regionu dzięki funduszom pozyskanym z UE. Najbardziej aktywne w pozyskiwaniu dotacji są nasze dolnośląskie przedsiębiorstwa. Realizują one obecnie ponad 700 projektów z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego. Dzięki pozyskanym środkom na prawie 1 miliard zł realizują przedsięwzięcia podnoszące konkurencyjność regionu w kraju i w Unii Europejskiej. To dzięki takim projektom stajemy się bardziej innowacyjni i atrakcyjni dla całego świata.

Środki publiczne na innowacyjność, rozwój przedsiębiorczości, IOB z perspektywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Wsparcie jest skoncentrowane na 5 głównych działaniach:

1 Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych – wsparcie dla infrastruktury B+R w obszarach istotnych dla regionu tzw. inteligentnych specjalizacjach. Samorząd przeznaczył kwotę 156,7 mln zł, aktualnie realizowany jest 1 projekt Politechniki Wrocławskiej - 103,9 mln zł - dofinansowanie 70 mln zł.

Bogdan Zdrojewski
Europoseł
fol. P. Fiuk

- Bilans obecności Polski w UE jest bez wątpienia pozytywny. Nie chodzi jednak wyłącznie o kwestie finansowe. O profity jedynie ekonomiczne. To cały ciąg zdarzeń, który w finale przyniósł nam likwidację poniżającego wyklucze-

Jacek Sutryk
Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych, Urząd Miasta Wrocławia

- Projekty społeczne realizowane w Gminie Wrocław dofinansowywane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 wpływają także na rozwój przedsiębiorczości. Oprócz korzyści dla społeczności lokalnej wynikających z podejmowanych działań przeciw wykluczeniu społecznemu, projekty społeczne pozwalają także na bezpośrednie zaangażowanie się przedsiębiorców poprzez

Piotr Lech
Burmistrz Milicza

- Milicz, ze względu na swoje położenie w obszarze Natury 2000, nie ma możliwości rozwijania przedsiębiorczości w tradycyjnym rozumieniu. Nie powstaną tu zakłady pracy, fabryki ani centra przemysłowe, gdyż ograniczenia środowiskowe eliminują tego typu działalność. Dlatego musi szukać swojej szansy w małej i średniej przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim w rozwoju usług turystycznych i otoczenia turystyki. Zbudowana tu, ze znaczącym dofinansowaniem unijnym, ścieżka rowerowa ożywiła gastronomię, działalność hotelarską oraz usługi -

2 Innowacyjne przedsiębiorstwa - wsparcie dla projektów B+R przedsiębiorstw, tworzenie infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach, wsparcie usług proinnowacyjnych świadczonych przez IOB na rzecz przedsiębiorstw, bony na innowacje, wsparcie infrastruktury B+R w instytucjach otoczenia biznesu.

Samorząd przeznaczył kwotę 462 mln zł. Aktualnie realizowanych jest 101 projektów - 260,2 mln zł - dofinansowanie 150,2 mln zł.

3 Rozwój przedsiębiorczości - wsparcie dla przygotowywania terenów inwestycyjnych, wsparcie dla tworzenia infrastruktury sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości, wsparcie usług doradczych dla sektora MŚP świadczonych przez IOB.

Samorząd przeznaczył kwotę 213,4 mln zł. Aktualnie realizowanych jest 36 projektów - 148,5 mln zł - dofinansowanie 105,3 mln zł.

4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw - wsparcie dla tworzenia nowych strategii biznesowych w firmach, wsparcie promocji gospodarczej na rynkach krajowych i zagranicznych.

Samorząd przeznaczył kwotę 55 mln zł. Aktualnie realizowanych jest 276 projektów - 35,2 mln zł dofinansowanie 26,2 mln zł.

5 Rozwój produktów i usług w MŚP - wsparcie innowacyjności produktowej i procesowej w MŚP, wsparcie na inwestycje wdrażające wyniki prac B+R, instrumenty zwrotne na wsparcie projektów rozwojowych i inwestycyjnych w MŚP.

Samorząd przeznaczył kwotę 708,4 mln zł. Aktualnie realizowanych jest 315 projektów - ponad 1 mld zł - dofinansowanie 554,7 mln zł.

nia z cywilizacji Zachodu. Zwracam szczególną uwagę na ograniczenia edukacyjne, swobody podróżowania, reglamentowaną dostępność do technologii czy też rozmaitych usług.

realizację zamówień na roboty budowlane, zakup towarów i usług. Ponadto istotnym czynnikiem wspierającym rozwój przedsiębiorczości lokalnej jest aktywizacja zawodowa osób wykluczonych z rynku pracy, wpływająca także na konkurencyjność biznesową. Współpraca z sektorem gospodarczym ma kluczowe znaczenie dla powodzenia realizacji projektów społecznych.

serwis rowerowy, techniczny, itp. Dofinansowanie unijne pozwoliło wybudować przystanie kajakowe na Baryczy, co dało asumpt do powstania kilkudziesięciu firm wypożyczających sprzęt wodny. Środki unijne pozwoliły na zawiązanie małych przedsiębiorstw świadczących usługi noclegowe, agroturystyczne oraz handlowe. Środki wspólnotowe odmieniają obraz, ale także charakter Ziemi Milickiej, która staje się atrakcyjnym obszarem nie tylko krajobrazowym, ale także biznesowym.

Marcin Kowalski

Wiceprezes Zarządu Dolnośląscy Pracodawcy – Konfederacja Lewiatan, Przewodniczący Grupy roboczej ds. przedsiębiorstw i innowacji Komitetu Monitorującego RPO WD 2014-2020

- Dolnośląskie przedsiębiorstwa mają duży potencjał innowacyjny, ale potrzebują zróżnicowanego systemu wsparcia publicznego, żeby osiągnąć szybki sukces rynkowy lub poprawić swoją konkurencyjność. Wyzwaniem dla biznesu w najbliższych latach jest wzmocnienie modelu zarządzania oraz przygotowanie się na zmiany związane z procesem transformacji cyfrowej. Tradycyjne metody prowadzenia biznesu będą odchodzić do lamusa. Badania pokazują, że wśród najważniejszych barier rozwoju opartego na innowacjach, przedsiębiorcy wciąż wymieniają dostęp do finansowania, dostęp do nowych rynków, brak wykwalifikowanego personelu wyspecjalizowanego w B+R, braki tzw. miękkich umiejętności wśród swoich menedżerów. Z analizy PARP wynika, że wciąż prawie 40% polskich przedsiębiorców z sektora MŚP za swój cel strategiczny uznaje utrzymanie się na rynku. Oznacza to, że Ci, którzy powinni być motorem

naszej gospodarki nie uznają swojego rozwoju za priorytet - zaledwie 12% przedsiębiorstw z MŚP w Polsce posiada strategię rozwoju w formie opracowanego dokumentu.

Perspektywa 2014-2020 jest okazją do zbudowania nowego mechanizmu koordynacji polityki innowacyjności na szczeblu regionalnym. Kluczową rolę będzie odgrywać współpraca na styku władz samorządowych, regionalnych Instytucji Otoczenia Biznesu oraz środowisk organizacji przedsiębiorców w wymiarze tematycznym, jak instytucjonalnym i procesowym. Większy nacisk należy postawić na dogłębną analizę różnych rozwiązań wspierających innowacyjność w regionie, dzielenie się dobrymi praktykami, wymianę informacji na temat najlepiej funkcjonujących instrumentów wsparcia przedsiębiorczości, nawet na poziomie lokalnym.

Sławomir Hunek

Prezes Zarządu Dolnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. DARR S.A m.in. zarządca Dolnośląskim Parkiem Technologicznym w Szczawnie-Zdroju

- Nie tylko logika ale i statystyki potwierdzają, że absolwentom wyższych uczelni znacznie łatwiej podjąć decyzję o rozpoczęciu własnej działalności zawsze wtedy, gdy wcześniej zetknęli się ze środowiskiem startupowym, kreowanym najczęściej przez parki technologiczne, inkubatory bądź inne instytucje otoczenia biznesu (IOB). Ci, którzy korzystali lub co najmniej poznali ofertę wsparcia ze strony parków technologicznych wiedzą, że właśnie w parkach mogą liczyć na różnorodną pomoc organizacyjną i prawną (nie tylko w pierwszym okresie działalności). Często mogą liczyć na dostęp do unikalnej aparatury badawczej, ale ważna jest też stała obecność w innowacyjnym środowisku firm parkowych i funkcjonowanie w centrum wielu wydarzeń organizowanych przez parki technologiczne (kontakty międzynarodowe, specjalistyczne doradztwo, szkolenia, misje gospodarcze, ułatwienia w dostępie do środków europejskich).

Z tej perspektywy działalność instytucji otoczenia biznesu i ich wpływ

na rozwijanie innowacyjnej przedsiębiorczości jest nie do przecenienia. A istnieje jeszcze niezwykle ważna kwestia współpracy z nauką. Parki technologiczne a także inne IOB-y starają się organizować kontakty z uczelniami i konkretnymi naukowcami. Jednocześnie więcej niż połowa polskich start-upów deklaruje, że chce współpracować z naukowcami lub co najmniej korzystać z ich konsultacji. Wiadomo też, że siła gospodarcza każdego regionu, także jego wizerunek w największym stopniu zależy od wartości biznesowej przedsiębiorstw działających na jego terenie. Nie ulega też wątpliwości, że nauka, wiedza i w szczególności biznesy oparte na wiedzy mogą być silnym impulsem wzrostu gospodarczego. Także i z tej perspektywy warto docenić bardzo pozytywną rolę jaką IOB odgrywają w dolnośląskim, a także krajowym ekosystemie wsparcia innowacyjnej przedsiębiorczości.

Janusz Kozyrski

Prezes Zarządu SKSM Sp. z o.o.

- Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o. jako lider na polskim rynku twardych surowców mineralnych dla szeroko rozumianego przemysłu ceramicznego, od początku swojej działalności stawiały na rozwój poprzez dywersyfikację produktów. Wśród wielu czynników rozwoju gospodarczego przedsiębiorstw są wiedza i innowacyjność, oparte na pracach badawczo-rozwojowych we współpracy z jednostkami naukowymi. Dzięki dotacji z funduszy unijnych w wysokości blisko 5 500 000 zł otrzymanym z RPO dla Województwa dolnośląskiego udało się SKSM Sp. z o.o. zrealizować trzy kluczowe projekty. Pozwala nam to dzisiaj proponować całą gamę nowych produktów, których produkcja nie byłaby możliwa bez ich realizacji a ich realizacja byłaby trudna, a może nawet niemożliwa bez wsparcia finansowego z funduszy europejskich.

Projekty realizowane w Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej:

Projekt: Rozbudowa zakładu „Granit” w celu produkcji nowego grysu skaleniowego. Wdrożona innowacja pozwoliła Strzeblowskim Kopalniom

na poszerzenie asortymentu i proponowanie odbiorcy produktu przygotowanego pod jego indywidualne potrzeby. Ponadto zastosowanie innowacyjnego procesu homogenizacji półproduktów przyczyniło się do wykorzystanie złóż o niższych parametrach chemicznych do produkcji wyrobów najwyższej jakości oraz pozwoliło na rozwój gałęzi produkcji mączek skaleniowo-kwarcowych.

Projekt: Budowa laboratorium wraz z zakupem m.in. wysoce specjalistycznej aparatury badawczej do analizy pierwiastków w szerokim zakresie liczb atomowych. Zakupiona w ramach inwestycji aparatura pozwala na przygotowanie podstaw doświadczalnych i badawczych niezbędnych do kreowania innowacji i nowoczesnych rozwiązań technicznych. Dział Badań, Rozwoju i Technologii realizuje projekty badawcze z udziałem jednostek naukowych, mające na celu poszerzenie portfola produktowego Spółki, a w szczególności wzrost udziału rodzimych wyrobów na rynku surowców mineralnych.

Fot. Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o.

Jan Marian Grzegorzyn Wójt Gminy Miękinia

- Realizacja projektu polegającego na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych przy wsparciu finansowym ze środków unijnych to szansa dla gminy Miękinia na poszerzenie istniejącej strefy aktywności gospodarczej i pozyskanie nowych inwestorów, tworzących kolejne miejsca pracy. W rezultacie Gmina Miękinia stanie się jeszcze bardziej atrakcyjnym miejscem o zdrowym klimacie dla rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

Gmina Miękinia – tutaj warto zainwestować!

Położona w bezpośrednim sąsiedztwie stolicy Dolnego Śląska Gmina Miękinia od kilkunastu lat przeżywa gospodarcze ożywienie, m.in. za sprawą stale poszerzającej się strefy ekonomicznej.

Dotychczas na terenie gminy Miękinia zainwestowało kilkanaście firm, w tym takie duże koncerny jak Integart, Schumacher Packaging Ltd., WAGO i Nordis doceniając nie tylko dogodną lokalizację, ale również przyjazną wobec inwestorów strategię władz Gminy.

Z myślą o dalszym rozwoju strefy aktywności gospodarczej i przyciągnięciu kolejnych inwestycji w 2016 roku Gmina Miękinia pozyskała dofinansowanie w wysokości 5 325 440,70 zł na realizację unijnego projektu polegającego na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych położonych w obrębie miejscowości Źródła, Błonie i Miękinia poprzez budowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i teletechnicznej oraz budowę dróg.

Roman Barecki Prezes Zarządu, ProLogistica Soft Sp. z o.o.

- Celem zrealizowanego przez ProLogistica Soft projektu było zwiększenie trafności prognoz popytu poprzez automatyczne wykrywanie i uwzględnienie wpływu na popyt fazy cyklu życia produktu oraz zjawiska kanibalizmu i katalizy popytu pomiędzy produktami. Opracowaliśmy również modele prognostyczne dedykowane dla planowania sprzedaży produktów nowo wprowadzanych na rynek. Realizacja Projektu przyniosła nam dwojakie korzyści: po pierwsze uzyskane wyniki wpłynęły na dalszą poprawę jakości uzyskiwanych prognoz popytu i efektywności zarządzania zapasami magazynowymi u klientów wykorzystujących system ProLogistica. Po drugie pozwoliła nam zaistnieć na arenie międzynarodowej.

Wyniki badań prowadzonych w ramach projektu prezentowaliśmy na

To inwestycja warta ponad 10 mln, dzięki której pod aktywność gospodarczą zostanie oddanych 14 ha terenów w ramach projektu, ale zakres oddziaływania inwestycji będzie znacznie większy, ponieważ wykonana infrastruktura będzie służyć także innym pobliskim terenom, co tworzy dość znaczny potencjał inwestycyjny. Uzbrojone w ramach projektu tereny będą dostępne od jesieni 2019 roku.

W projekcie zaplanowano również przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej, która ma ułatwić pozyskanie nowych inwestorów. Bezpośrednim rezultatem realizacji projektu ma być bowiem zainwestowanie na uzbrojonych terenach 5 podmiotów gospodarczych, które łącznie utworzą 100 miejsc pracy.

Fot. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Gminie Miękinia

Dorota Pawnuke Burmistrz Miasta i Gminy Strzelin

Uzbrojone tereny inwestycyjne

Inwestycja pn: „Uzbrojenie terenu przy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej „Invest Park” Podstrefa Strzelin wraz z przebudową ciągów komunikacyjnych” zrealizowana została przez Gminę Strzelin w cyklu dwuletnim (2017-2018). Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 2 470 869,87 PLN, z czego dofinansowanie to 1 072 215,78 PLN.

W ubiegłym roku wybudowana została sieć kanalizacji sanitarnej, natomiast w roku bieżącym tereny przemysłowe objęte Podstrefą Strzelin WSSE „Invest-Park” uzbrojone zostały w sieć kanalizacji deszczowej oraz sieć wodociągową. Ulica Gen. Leopolda Okulickiego - stanowiąca drogę dojazdową do terenów inwestycyjnych została przebudowana do nawierzchni bitumicznej oraz powstał ciąg pieszo-rowerowy. Ponadto wykonano oświetlenie drogowe.

Wszystkie należące do Gminy Strzelin grunty położone w obrębie Strzeleńskiej Podstrefy WSSE „Invest-Park” zostały sprzedane inwestorom. W latach 2019-2020 planowane jest wybudowanie na tych terenach nowych zakładów produkcyjnych, co przyczyni się do powstania

największych konferencjach naukowych poświęconych prognozowaniu, organizowanych przez International Institute of Forecasters w Santander (Hiszpania) i Cairns (Australia), gdzie wzbudziły bardzo duże zainteresowanie. Prawdziwym przełomem w rozpoznawalności naszej marki stał się tegoroczny światowy konkurs prognostyczny M4. Jest to bardzo prestiżowe wydarzenie, wyznaczające na lata trendy i metodyki stosowane przez prognostów. W klasyfikacji ogólnej konkursu zajęliśmy 3 miejsce a wśród firm dostarczających software prognostyczny jesteśmy zdecydowanym liderem. Niewątpliwie na ten sukces miały wpływ metodyki prognozowania opracowane i zaimplementowane do naszego oprogramowania w ramach projektu. Mam przekonanie, że pozyskane środki wykorzystaliśmy w najlepszy możliwy sposób.

nowych miejsc pracy i zwiększenia atrakcyjności przemysłowej regionu. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych z pewnością pozwoli przedsiębiorcom na sprawne rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej na terenie Gminy Strzelin. Biorąc pod uwagę fakt, że istniejące na tym obszarze zakłady produkcyjne ciągle się rozbudowują, a firmy bardzo dobrze prosperują, stworzenie nowym inwestorom dobrych warunków do prowadzenia działalności, poprzez wyposażenie terenów przemysłowych w infrastrukturę, spowoduje, że na obrzeżach Strzelina funkcjonować będzie wysoko rozwinięta strefa przemysłowa.

Fot. Uzbrojenie terenu przy WSSE

Krzysztof Wieczorkowski
Prezes Zarządu SONEL SA

Obecnie w Sonel SA realizujemy trzy projekty ze wsparciem Dolnośląskiej Instytucji Pośredniczącej. Najważniejszy z nich to Działanie 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa, Poddziałanie 1.2.1 Innowacyjne przedsiębiorstwa – konkursy horyzontalny, Schemat, 1.2 A Wsparcie dla przedsiębiorstw chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R, tytuł projektu „Prace B+R nad opracowaniem innowacyjnych narzędzi do lokalizowania i przewidywania uszkodzeń w sieciach energetycznych”.

Projekt obejmuje innowacyjne badania przemysłowe i prace rozwojowe. Ich wynikiem mają być prototypy czterech nowych mierników wspomaganych dedykowanym oprogramowaniem.

Podstawowym celem projektu jest poprawa poziomu innowacyjności firmy Sonel. Dzięki niemu rozbudowaliśmy zatrudnienie i nakłady na

B+R, wzrosły kompetencje pracowników w zakresie zaawansowanych rozwiązań technologicznych, wzrosną też przychody.

W dwuletni projekt zaangażowanych jest 20 osób z naszego personelu B+R, współpracujemy też z uczelniami i innymi firmami. Jest to spore wyzwanie organizacyjne, zwłaszcza że wprowadzamy również innowacje procesowe. W połowie projektu już widać bardzo obiecujące efekty.

Ciekawą (i bardzo przez nas docenianą) cechą programów prowadzonych przez DIP jest ich wzajemne powiązanie. Dzięki projektowi inwestycyjnemu łatwiej będzie nam wdrożyć, a dzięki projektowi rozwojowi rynku sprzedać, wyniki prac rozwojowych. Takie kompleksowe podejście znacznie zmniejsza bariery i ryzyka związane z komercjalizacją opracowanych rozwiązań.

dr hab. Joanna Hołub-Iwan
Dyrektor inQUBE Uniwersyteckiego Inkubatora Przedsiębiorczości

inQUBE Uniwersytecki Inkubator Przedsiębiorczości jest jednostką ogólnouczelnianą Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, utworzoną w celu wsparcia działalności gospodarczej środowiska akademickiego: studentów i absolwentów, działających na rynku przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać i wdrożyć na rynek nowe idee, naukowców, którzy kierują rozwiązaniami do biznesu lub współpracują z biznesem,

W ramach działalności inQUBE - Uniwersyteckiego Inkubatora Przedsiębiorczości prowadzone są 4 projekty realizowane z RPO Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Największym jest projekt Przebudowy budynku na terenie kampusu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu na inkubator obejmujący część co-workową (1 piętro) oraz powierzchnie biurowe – małe biura dla start-upów (2 i 3 piętro). Budynek zostanie oddany do użytku start-upów we wrześniu 2019 roku.

Znaczenie inkubatorów akademickich dla rozwoju przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej młodego pokolenia jest coraz większa. Ostatnie kilka lat znacząco zmieniło znaczenie inkubatorów przedsiębiorczości. Skuteczność działania IOB, w tym inQube zależy od:

- Dostarczania infrastruktury oraz dopasowanych do potrzeb start-upów usług.
- Wsparcia procesów komercjalizacji produktów i usług, badań rynku, segmentacji klientów, dostosowania promocji do zachowań nabywców.
- Angażowania w pomoc młodym firmom osób, które mają doświadczenie przedsiębiorcy, osób, które budowały biznesy.
- Szybkiego dostosowywania oferty do zmieniających się potrzeb start-upów, przejścia z informowania na wsparcie i doradzanie.
- Indywidualnego podejścia do każdego przedsiębiorcy.

Fot. inQUBE Uniwersytecki Inkubator Przedsiębiorczości - wizualizacje

Maciej Potocki
Prezes Wrocławski Park Technologiczny

W ramach WPT prężnie działają dwa inkubatory: Dolnośląski Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości oraz Inkubator Przedsiębiorczości i Technologii. Wspieramy innowacyjnych, kreatywnych i ambitnych młodych przedsiębiorców. Do tej pory z naszej oferty skorzystało ponad 200 firm i zdecydowana większość z nich odniosła rynkowy sukces – aż 90% przedsiębiorstw inkubowanych w WPT utrzymuje się na rynku. Niektóre z nich to dziś spółki giełdowe, czy też zdobywcy prestiżowych tytułów takich jak „Innowator Roku”,

„Mikroprzedsiębiorca roku”, „Innofirma Parkowe Orły”, „Dolnośląski Gryf – Nagroda Gospodarcza”. Przedsiębiorstwa te zdobywają również patenty pozwalające na dalszy rozwój innowacyjnych produktów jakie wytwarzają.

WPT SA jest pomysłodawcą bezprecedensowej w skali kraju inicjatywy współdziałania 12 wyższych uczelni wrocławskich w realizacji wspólnego celu, jakim jest prowadzenie Dolnośląskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

Robert Lewandowski

Burmistrz Gminy Żmigród

- W gminie zrealizowaliśmy kilka ważnych dla mieszkańców projektów inwestycyjnych, które zostały wsparte dotacjami unijnymi. Każda z tych inwestycji wpłynęła na jakość życia w naszej gminie. Prawie 1,5 mln zł dotacji otrzymaliśmy na przebudowę przedszkola „Zielona Dolina” w Żmigrodzie. Dzięki tej dotacji powiększyło się ono o 29 nowych miejsc przedszkolnych. Ponadto powstały dwa dodatkowe oddziały przedszkolne dla dzieci w wieku 3-4 lata. Po realizacji zadania w przedszkolu łącznie jest 12 oddziałów (było 10), a liczba możliwych do przyjęcia dzieci wzrosła do 256 miejsc. Ważną inwestycją jest Nowoczesne Centrum Przesiadkowe Park&Ride z dofinansowaniem w wysokości ponad 2,3 mln zł. Powstanie 89 miejsc parkingowych dla samochodów, 100 miejsc postojowych dla rowerów, w tym 50 pod zadaszeniem, stanowisko do ładowania pojazdów elektrycznych, ławki dla podróżnych, oświetlenie, ogrodzenie i kosze, nasadzenia i piękna zieleń. Parkujemy samochód, rower i jedziemy dalej komunikacją publiczną. Szacujemy, że w październiku 2018 r. będziemy mogli korzystać z nowego miejsca. Ze środków unijnych wybudowaliśmy rondo łączące drogę powiatową, gminną i wojewódzką na ważnym komunikacyjnie skrzyżowaniu w naszym mieście. Dotacje pomogły także w zagospodarowaniu terenu nad rzeką Śasiecznicą we współpracy

z Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu. Realizacja zadania rozpoczęła się w 2017 roku, a oficjalne otwarcie nastąpiło 3 września 2018 r. Podstawowym celem projektu było zwiększenie bioróżnorodności. Powstały miejsca rekreacyjne, „punkty widokowe”, platformy dla wędkarzy, przestrzeń dla psów i plaża z edukacyjnymi elementami małej architektury, stojaki na rowery, siedziska na skarpie oraz tablice edukacyjne i informacyjne.

Fot. Kolektor i Centrum Przesiadkowe w Gminie Żmigród

Dariusz Piasecki

Dyrektor Centrum Promocji i Usług, Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.

- Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. od września 2017 r. realizuje projekt o nazwie „Internacjonalizacja wrocławskich firm z branż nowoczesnych technologii”, w którym partnerami są Wrocławski Park Technologiczny S.A. oraz firmy Techtra sp. z o.o. i Pure Biologics S.A. Zdecydowaliśmy się na realizację projektu ponieważ złoży nam na wspieraniu międzynarodowej ekspansji firm z sektora MŚP oraz promocji Dolnego Śląska jako miejsca o wysokim potencjale w zakresie nowoczesnych technologii. Jako miernik sukcesu realizacji projektu przyjęliśmy m.in. liczbę podpisanych, przez przedsiębiorstwa, zagranicznych kontraktów handlowych. Możemy mieć przez to pewność, że nasze działania stanowią realne wsparcie dla rozwoju i rzeszywistej internacjonalizacji MŚP. Na własne oczy widzimy, że to właśnie internacjonalizacja przedsiębiorstw oraz umiejętność przyciągania inwestorów, za co ARAW był w przeszłości wielokrotnie nagradzany, połączona ze wspieraniem rozwoju biznesu i nauki składają się na kompleksową konkurencyjność gospodarczą regionu. Silny gospodarczo region zachęca do tworzenia kolejnych

przedsiębiorstw, które mogą otrzymać wsparcie m.in. od takich instytucji jak Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. W ten sposób tworzymy cykl, którego realizacja sprawia, że we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku warunki do zakładania, prowadzenia i rozwijania biznesu są bardzo dobre.

Fot. Konferencja „39th International Conference on High Energy Physics, (ICHEP)” w Korei Południowej - Seul, 4-11 lipiec 2018 r. - spotkania z klientami i kooperantami.

Jerzy Dudzik

Prezes Agencji Rozwoju Regionalnego Agroreg S.A. z Nowej Rudy,
Prezes Stowarzyszenia Klaster „Wałbrzyskie surowce”.

- W środowisku przedsiębiorców innowacja kojarzy się korzyścią finansową której źródłem jest decyzja o rozwoju firmy i możliwość pozyskania wsparcia publicznego na ten rozwój. Patrząc kategoriami gospodarki największą wartość dodaną ma innowacja produktowa wynikająca z wynalazku i zawartego w nim potencjału zaistnienia na rynku. Jeżeli jest ona inteligentną specjalizacją to jest dodatkowym walorem. Dlatego też ważnym elementem w ocenie skuteczności innowacji jest ocena i wspomaganie wszystkiego co się wiąże z tak zwaną inżynierią wynalazku. Wdrożenie wynalazku daje wymierne korzyści i zrozumienie na czym polega innowacja. Drugim obszarem do zagospodarowania generującym innowacje jest wsparcie dla tzw. pomysłów biznesowych -często zgłaszanych przez „Innowatorów” nie posiadających kapitału. Warto się zastanowić nad stworzeniem regionalnego systemu oceny takich pomysłów np. poprzez doprowadzenie oceny ich realności poprzez wykonanie studium wykonalności, analizy rynku czy biznes planu.

Obecnie, upowszechniając idee innowacji należy zwrócić uwagę na oczekiwania ze strony Unii Europejskiej i Rządu Polskiego, aby tradycyjne

procedury projektowania wyrobów czy procesów technologicznych rozszerzać o oceny oddziaływania na środowisko. Wyrazem tego jest idea gospodarki obiegu zamkniętego (tzw: GOZ) wymagająca zdefiniowanie całego cyklu życia produktu z uwzględnieniem maksymalnego ograniczenia jego szkodliwego oddziaływania na środowisko i minimalizacji odpadów resztkowych. W konsekwencji pojawiają się nowe pojęcia: ekoinnowacja i ekoprojektowanie. W tym zakresie na bazie Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (głównie grup 7,8,9) powołano zespół roboczy: Gospodarka Obiegu Zamkniętego -woda, surowce naturalne i wtórne. Warto się zastanowić na aspektem regionalnym takiego działania.

Jerzy Dudzik- Od roku 1991 zajmuje się zagadnieniami wspierania rozwoju przedsiębiorczości. Zarządza Noworudzkim Parkiem Przemysłowym, Technoinkubatorem oraz funduszem pożyczkowym. W ramach klastra: Wałbrzyskie Surowce zajmuje się zagadnieniem wykorzystania potencjału surowców dolnośląskich na potrzeby przemysłu, szczególnie technologii kompozytowych w budownictwie.

Arkadiusz Czocher

Prezes stowarzyszenia Forum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu
(Sudecki Inkubator Przedsiębiorczości)

- Warto zaznaczyć, iż Instytucje Otoczenia Biznesu, przybierają w chwili obecnej na Dolnym Śląsku różne formy prawne i stosują różne rozwiązania wspierające przedsiębiorców. W dużej mierze, podyktowane jest to możliwościami, jakie dają programy unijne. Bardzo duży nacisk, kładziemy w IOB, na promowanie rozwiązań proinnowacyjnych dla przedsiębiorców oraz kierowanie ich w obszary rynku objętego

dolnośląskimi, inteligentnymi specjalizacjami. Fakt, coraz większego zainteresowania wśród przedsiębiorców, wymagającymi przecież, funduszami pomocowymi oraz dostosowywania do ich wymagań struktur funkcjonowania przedsiębiorstw, jest najlepszą wizytówką dla roli IOB z Dolnego Śląska w rozwoju regionalnej przedsiębiorczości.

Andrzej Olszacki

Zakład Kół zębatych s.c. firma rodzinna, założona w roku 1983

- Projekt „Wdrożenie nowej technologii generycznej w produkcji kół zębatych zastosowaniem autorskich metod frezowania obwiedniowego i kształtowego” jest kontynuacją wszystkich wcześniejszych inwestycji w celu osiągnięcia jak największych dokładności w produkcji kół zębatych i prototypów. Składa się z dwóch elementów: zakup maszyny, na której będziemy mogli realizować nasze autorskie projekty oraz walidację procesu na zakupionej maszynie pomiarowej. Inwestycja ma celu rozwinięcie współpracy z zagranicznymi i krajowymi działami Badawczo-Rozwojowymi oraz Instytucjami Naukowymi. Połączenie wcześniejszych inwestycji realizowanych w ramach RPO z obecną, daje nam ogromną szansę na sprzedaż produkcji prototypowej oraz procesów produkcji wielkoseryjnej w oparciu o nasze technologie i Know-how. Projekty realizowane w ramach naszego działu badawczo rozwojowego otwierają nam możliwość wdrożenia u nas standardów przemysłowej 4.0 oraz aplikowanie ich na zasadach komercyjnych w innych firmach. Dzięki naszemu Know-how oraz bazie produkcyjnej, również Uczelnie Wyższe realizują wiele bardzo innowacyjnych projektów „choćby „PWSAT2”, Politechnika Wroclawska –manipulator przemysłowy „Majer17” i wiele innych. Otrzymałmy wsparcie którym się dzielimy, miło jest zobaczyć

logo naszej firmy jako partnera projektu.

Profil produkcji : precyzyjne koła zębate oraz inne precyzyjne części maszyn i urządzeń. Produkcja prototypowa, testowanie procesów ,analiza i optymalizacja dokumentacji i procesów, produkcja seryjna, pomiary topograficzne i mikro-strukturalne. Sektory: przemysł motoryzacyjny, lotniczy, kosmiczny, zbrojeniowy, produkcji maszyn i urządzeń, rolniczy, spożywczy, i wiele innych. Odbiorcy: kraje EU, USA, Brazylia, Kanada, Argentyna.

Fot. Odbiór techniczny w Kempten i maszyna pomiarowa w trakcie pracy w ZKZ

dr inż. Anna Górecka

Dyrektor, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości Politechniki Wrocławskiej

- Inkubatory akademickie są ważną częścią ekosystemu wspierającego rozwój przedsiębiorczości, szczególnie innowacyjnej wywodzącej się z uczelni wyższej. Skuteczność działania inkubatora zależy w dużej mierze od sieci kontaktów z instytucjami otoczenia biznesu, z akceleratorami, funduszami czy inwestorami, a także doświadczonymi przedsiębiorcami. Inkubator akademicki to miejsce, w którym przyszły przedsiębiorca powinien uzyskać zarówno wiedzę potrzebną do założenia firmy, kontakt z ekspertami ale również przyjazne warunki do prowadzenia

swojej firmy, blisko uczelni. Dzięki temu możliwe jest połączenie nauki czy pracy badawczej z działalnością biznesową. Kompleksowość usług i ich dopasowanie do indywidualnych potrzeb pozwala bezpiecznie wystartować z firmą i skutecznie realizować trudne, innowacyjne projekty. Oferta inkubatora powinna być naturalnym uzupełnieniem edukacji na uczelni o praktyczną naukę związaną z prowadzeniem przedsiębiorstwa oraz łącznikiem środowiska akademickiego z biznesem.

Konferencja: „Proinnowacyjne otoczenie biznesu na Dolnym Śląsku. Jak odnieść strategiczny sukces.”

Organizator: Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca, ul. Strzegomska 2-4; 53-611 Wrocław, tel. (71) 77 65 802; www.dip.dolnyslask.pl

Materiał współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków Samorządu Województwa w ramach Pomocy Technicznej Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020

